

Szinte rosszulesett

Nem olyan régen ebédeztem meg. Nokedli vót, meg lecsóféle, csak aztán annyira megfájdult a gyomrom, le köllött feküdnöm. Elnehezedtem. Nem szokott pedig megártani. Jó sok leve vót, meg jól meg vót öntözve, aztán hogy az nem eshetett jól, én már nem tudom. Reggel zömlére rákentem májast, attó semmi bajom nem vót. Olyan jó formán vótam, jó idő vót, kinn üdögéltem, virágokkal bajmolódtam. Bujtogattam a földbe a muskátlibú, elkaparásztam, csinyálgattam, ebéd után aztán rosszul lettem. Maradt még ebbú a lecsófélébú, nem tudom, ha jól összelegegítem, jó lenne-e. Nem tudom, nem-e köllene egy kis pálinkát innom. Talán az megjavítana.

Megkölykezett a macska a padláson. Hallottam, hogy kismacskák nyihogtak fönn. Már nem. Bak macskák biztos megfojtották őket. Nem bánom, nem akarok vesződni velük. Egy maradt csak, azt lehozta az anyja. Menek be, ott nyújtózik. Meg is ijedtem. Eleven vót. De bizony az anyja nemigen törődött vele, pedig szép vót ám. Én meg fogtam, kitettem az udvarra, dögöljön meg. Nekem nem köll. Aztán sajnáltam ám. Kinn vót egész éjszaka, aztán a menyem összeszedte, etetgette kiskanállal, tejjel. Mondtam neki, dobnád ki inkább, mit vesződöl vele. Azután elvitte. Ezelőttinél is így vót, akkor kettőt hozott ide nekem az anyja, azokat úgy földhő vágtam, mindjár meg is döglöttek.

Kezdek fájni. Meghúsültem vóna kinn? Reggel idesütött a nap, most homályosabb. Ilyen görcsök gyűnnek a gyomromba. Ahogy az uramnak is vót. Pedig délelőtt még jól vótam, aztán olyan jóízűen ettem, aztán mégis ez lett a vége. Nem érdemes ám megöregedni, semmi se jó. Sokszor olyan rossz gondolataim vannak, az agyam se jó talán, itt fekszek, hát, mondom, hogyha el köll menni, engemet olyan messzire vigyenek el, hogy még a híremet se hallja senki. Ilyen rossz gondolataim vannak. Sokszor egy nap. Nem szeretem, hogy ennyi baj van énvelem, vesződség, meg minden. Mikor valaki ilyen tehetetlen. Aztán csak káromkodnak velem, hogy hiába beszélnek nekem. De hát ha egyszer nem bírok enni? Hiába minden.

Most imádkoztam. Két napig nem tudtam, most meg elimádkoztam a keresztutat, aztán vissza köllött gyűnnöm lefeküdni. Kicsit lefekszek, aztán majd felkelek, egy kicsit bolygok. Ha mindig fekszek, annál rosszabb. A szívem jobb, máma nem szúrt annyira. De azér igen nem jó, csak most nem szurkál. Mintha megjavult vóna. De amióta elestem, a térgyem is még jobban fáj. Be-bekenem, de nem használ annyira.

A menyem tennap majdnem leforrázta a lábamat. Hogy tegyem forróba. De mondom, elégetsz engemet. Aztán mégis jó vót ám. Soha nem gondoltam, hogy hogyan lehet ilyen szerencsétlenné lenni. Pedig nem mindenki ér el ennyi évet, az biztos. A fiamra mindig mérges vótam, szokta mondani, túléd anyádat. Hát így is van, túléltem. Az csak 91 éves vót. De hát hiába minden. Már sok nem lesz nekem vissza.

Régen vótak ám szép kaktuszaim. Az uram nem szerette, pedig olyan gyönyörűek vótak, gyönyörűek. Vót ilyen karácsonyi kaktuszmom is. Nem szerettem az uram, mer nem is egyszer megbökte a kezem, ugye, mer igen tüskés. Meg anélkül való is vót, túske nélküli, csak aztán az uram kidobálta azokat is. Mer igen beteg lettem az egyiktül. Vérmérgezést kapott a kezem, aztán akkor kidobálta mindet.

Szépét virágoztak. Annyira sajnáltam, de azér, mer megbetegedtem, kidobálta. El köllött mennem orvosho is, annyira mérges vót a tüskéje. Így vót a rózsafákkal is, nem tudtam jól rendezni, ahogy köllene, mer az is, ha megbökött, fájt. Azokat nem dobálta ki. A kaktuszok Pestró vótak, mer én sokszor elmentem a testvéremhő, Misihő, annál vótak, valami négy-ötféle is vót neki. Egyféle vót, ami bökött, az az igen tüskés, abbú lett a baj, de az uram a többit is elszórta túlem. Bolond vót ilyenkor, ha azt látta, hogy baj van. A karácsonyi kaktusz pont karácsony idejébe nyílott, virágozott, bokros vót, jaj, de szép. Kidobta azt is. Hülye vót. Aztán hogy meghalt, most kettő is van edénybe, ilyen magasak. Nem olyan nagyon igényesek. Most már nem dobja ki, hogy is dobná, huszonhárom éve, hogy meghalt. Jó ember vót.

Ahogy hozták ma az ebédet, lerakták kinn, mondom, mi lesz, hogy lesz, ha behozom, talán kidöncölöm. Ilyen lecsóféle vót. Én csak kínlódom máma. Kínlódom, míg élek. Míg a lélek bennem van. Már nem lesz sok idő. Mikor most imádkoztam, közbe a rádióba azt a nótát danolták, hogy de ki tudnám panaszkodni magamat. A második versében az van, hogy felszállott a vadgalamb, fészket rakott a zöld erdőbe a nefelejcsbokorba, hát, mondom, hogyan jutott eszükbe, hogy ezt énekeljék... Szinte rosszulesett, hogy mi vótam én akkor, meg mi vagyok most.

Amikor a színdarabot játszottuk, és ugye jó hangom vót énnekem abba az időbe, az a Ferkó énekelte az egyik versét, én a másikat. A Ferkó is a kérőm akart vóna lenni, de már akkor nem lehetett. Vót ott egy ruszki pilóta a röptéren, nagy fejes vót, az hallotta ezt a színdarabot. Ronda, pocakos dögember vót. Aszondja, ki ez a gyönyörűszép kislány, ezzel nekem meg köll ismerkednem. Utána vót ilyen bálféle, hát mindig énevem akart táncolni. Mondták neki, ez nem kislány, ennek ott a férje. Őtet nem érdekli, aszondja. Még az vót a szerencse, hogy az uram nem szót semmit. Pedig ez igaz vót ám, igaz vót. Nem vótam a világ szépe, de a világ csúnyája sem. Mikor játszottunk, még olyan szép hosszú hajam vót, be vót fonyva, az alja meg szép göndör vót. Most meg milyen. Olyan ronda a fejem. Muszáj lesz majd a hajamat megcsinyálni, mer igen ronda. Régen mindig dauer vót benn, de hát most már érdemes? Összerogytam, összementem, minden baj van velem.

Jaj, minden eszembe jut. Gyűnnek-mennek a gondolataim.

Még az uram életébe vót, mikor azt a nagy kutyát hozták. Egy ilyen farkaskutyafélét. Az uram szerette, simogatta, mondta neki, gyere, kiskutyám. Aztán mikor az uram meghalt, a kutya mindig rám szokott morrantani. Kezdtém túle félni, odakötöttem a góré lábáho. Egyszer aztán, mikor mentem feléje, megmarta a kezemet. Csak úgy csurgott a vér, a szomszéd kötözte át. A fiam gyütt, elvitt orvosho, vót injekció, minden, mer igen megharapott. Nem is tudom, hányszor köllött a fiamnak orvosho vinni. Egyszer a gyógy-

szerész Somogyi vitt el. Az egy rendes ember vót, nyugtatott mindig, hogy ő vigyáz majd rám. Akarta, hogy menjek be hozzá. Mondom neki, dehogya menek. Akart vóna valamit, mikor már az uram meghalt. De mondtam, én be nem menek. A fiam aztán szólt egy vadászpuskás embernek, az meg lelőtte a nagy kutyát, aztán elvitték valamerre, eltemették. A fiam se sajnálta, dögöljön meg, azt mondta. Szép nagy kutya vót. Előtte meg vót egy kicsi, egy kiskutya, azt szerettem, de azt elaltatták, mikor idehozták a farkaskutyát. Mer az uram azt mondta, kettőt ne tartsunk.

A fiamék el akarnak vinni magukho. Nem lenne ilyen gondjuk, aszondja, hogy mindig ide köll gondolkodniuk, hogy hogyan, miképpen. De míg fenn tudom magam tartani, nem akarok ebből a kis házbul elmenni. Olyan hülye gondolataim is vannak, hogy ha nekem innen el köll menni, akkor vigyenek el olyan messzire, hogy rólam ne is tudjanak. Én ne is létezzek. Mikor az ember egyedül van, mindenen gondolkodik.

Nekem az uram mellett azér egy nyugodt életem vót. Nem mondom, hogy idább-odább nem mondogalódtunk. Nekem vót nagyobb szám. Elmondhatom bárki előtt, hogy az uram azér az csak egy igen jó ember vót. Nem tudott ám nagyon haragudni. Hiányom nekem nem vót semmibül. Sokat köllött dógoznom, az igaz, de míg az anyja élt, az is besegített. Nem vót olyan idős, mikor meghalt, 75 éves. De előtte fél évig köllött vele vesződni. Cukros vót, és nem tudta betartani. Elküldtük a boltba, megvette a sok csokit, benne vót a zsebjeiben, én meg hányszor kimostam belőle. Hiába beszéltünk neki, hogy nem szabad. Én szoktam elmenni az orvosho vele, ott meg annyira könyörgött, kérdezzem meg a doktort, naponta csak egy kis pohár bort megihat-e. Szeretett iddogálni. Aszondta az orvos, hát hogyha ennyire kívánja, akkor adjanak neki egy-egy pohárral. Meg is kapta persze. Mindig a cukrot kívánta. Hiába nem lett vóna szabad, csak ette. Aztán ez is lett a vége. Sokat mostam utána, mer a vizeletét nem tudta megtartani, nem vótak abba az időbe ilyen pelenkák, hogy becsomagolják. Mindig ment a pisája.

De míg tudott, segített. Mer nekem járnom köllött a téeszbe, ő meg elvégzett mindent az állatokkal. A gyerekekre is vigyázott. A lányom igen szerette. Talán jobban, mint engemet. A fiam anyás vót, az énhozzám bujkált, mikor hazagyütt az iskolából. Már jó nagy gyerek vót, de mégse tudott elmenni túlem, az ölembe köllött üddögelnie egy darabig. Az uram mondta neki, anyádnak fáj a lába, hagyjad már, de nem, még egy picikét még akart. Most meg... Nem azt mondom, hogy rossz, de nem olyan, mint akkor. Mindig kiabál. Mer nem sokat tudok enni.

A lányom fia meg beteg vót most. Igen sokat szenvedett, annyira fáj a feje. Szeret az is iddogálni, de nem azér. Aszondta énnekem a telefonba, aszitte, megzavarodik. Talán most már kiheveri azér. Aszondta, ettű a csúnya vírustól betegedett meg ennyire. De hogy a hajáhu meg a fejéhu nem lehetett hozzáérni, mer őrülésig vót. Most azér már fönt jár.

A menyasszonya meg vót itt nemrég. Annak meg akkora valaga van, másho biztos, nem tudna férjhő menni. De ezt nem mondtam neki. Mindig kövérebb, elhízza magát. Olyan a munkája, sokat köll üddögelnie. Itten gyütt-ment, forgolódott, megnőtt a feneke ám. Ha mondanám neki, kutya

világ lenne. Pedig erősödött, hízott, nagyobb a segge, de nem szabad neki mondani, mer hühű, mit mondana aztán nekem.

Igen nagy szája van az unokámnak is, mondtam neki, nem vótál te ilyen, annyira elkanászkodtad magadat, tebenned már nincs semmi szeretet irántam. Idegyüsz, mondogalódsz mindent, kiabálsz velem, hát asziszed, ezzel jót csinyálsz? Mitú lett egy ilyen? Rájön a bolondja, aztán mondja ám. Hogy nem eszek eleget, meg hogy igyak.

A fiam meg nem akarja beoltani magát, aszondja, ahogy eddig jó vót, most is jó lesz. Nem lesz oltás, kész. Aszondja, nem köll. Itt van közel, nem messze vannak, ha baj van, gyün. Vagy ő, vagy a menyem. Vagy a lányom, csak az messze van. Legtöbbit a fiam gyün. Hirtelen, meg veszekszik, de jó ember. Megmondja, mit köll, mit nem. A menyem levágott ma négy csirkét. Annak is van elege, lepucolni, tollazni, minden, van elege. Most a kismacskával is vesződik. De én mondtam neki, miért nem dobja ki? Nem hallgat rám.

A szomszéd itt vót nemrég, az még át tud kepezteni, nem beteg annyira. Hozott sárgaborsót, de azt a viláért se szeretem. Már legény lett az unokája. Aztán lett most egy dédunoka is. Mutatta képen, ilyen barna bőrű, mint a hétrosseb, de azér hát szép kislány.

Még mindig itt vagyok. A jóisten valakinek sokat ad, valakinek nem sokat. Csak sehogy nem akarok már megjavulni. Elhervadok itten az ágy sarkában. Eddig még a tévét se néztem egész héten, pedig mennek a jó sorozatok. Ahho se vót semmi kedvem. Máma délelőtt azér már bekapcsoltam, egyet mégis megnéztem.

50

Emlékszek, mikor az uram beteg vót, az nem szenvedett ennyit. Mer itt vótam mellette. Mindene megvót, ami köllött neki. Jó evő vót, megevett mindent, amit adtam neki. De nem gyöngült el annyira. Eljárkált, utcára is ki szokott, azér egy kicsit járkált mindig. Aztán már nem. De még akkor is tudott segíteni, nyáron cukorborsót pucolt, hagymát is, amit adtam neki, az ülőmunkába szokott segíteni. Én most nem tudnák csinyálni már semmit, nincs erőm, semennyi se.

Vót jobb is, rosszabb is, minden vót. Most is, semmibül hiányom nincsen, minden megvan körülöttem, csak ez a legnagyobb baj, hogy erőm nincsen. Az fogy el.